

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (WPO art. 8 lid 1; WVO art. 2 lid 2).

Leiden, 30 juni 2021

Aan de hoogedelgestrengede leden van de Staten-Generaal,

Betreft: *Gezamenlijke oproep tot onderwijs voor alle kinderen*

Volgens de Nederlandse wetgeving voor primair en secundair onderwijs moet elke leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen (WPO art. 8 lid 1; WVO art. 2 lid 2). Ook het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind schrijft voor dat kinderen niet alleen recht hebben op onderwijs, maar ook dat dit onderwijs gericht dient te zijn op de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind (IVRK, artt. 28 en 29). Dit betekent dat in het onderwijs rekening gehouden moet worden met de zich ontwikkelende vermogens van het kind en dat de onderwijsmethoden derhalve moeten aansluiten bij de behoeften van het kind.

In de praktijk worden deze rechten echter niet voor alle leerlingen verwezenlijkt. Leerlingen die zich bijvoorbeeld op fysiek of cognitief gebied anders ontwikkelen dan 'een gemiddelde leerling' ervaren vaak problemen doordat maatwerk ontbreekt.

De gebruikelijke manier om het onderwijs te organiseren vormt de grootste hindernis om dit maatwerk te verwezenlijken, zo blijkt uit vele onderzoeken (zie onder meer [KML - 2019 - Onderwijs wetgeving in de schoolpraktijk](#); [TOO - 2020 - Beleidsplan](#)). De meeste scholen hanteren namelijk het leerstofjaarklassensysteem. In dit systeem worden leerlingen op basis van kalenderleeftijd ingedeeld in groepen. De leerlingen krijgen per schooljaar leerstof aangeboden die is afgestemd op 'de gemiddelde leerling' van die leeftijd. De overige leerlingen moeten zich hieraan aanpassen.

Met andere woorden, *in Nederland staat het onderwijssysteem centraal, en niet het ononderbroken ontwikkelingsproces van elke individuele leerling.*

Het leerstofjaarklassensysteem leidt bij leerlingen die afwijken van 'de gemiddelde leerling' veelal tot lichamelijke en psychische klachten, schoolverzuim, zittenblijven en uiteindelijk tot thuiszitten, uitval uit het schoolsysteem, de bemoeienis van de jeugdzorg en soms juridische stappen. Welk leed dit teweeg brengt voor de betrokkenen en hun gezinsleden, blijkt ook uit het rapport *Buiten de Lijntjes* van Number 5 Foundation ([No 5 - 2020 - Buiten de Lijntjes](#)).

De negatieve gevolgen van het leerstofjaarklassensysteem hebben eveneens repercussie op onderwijsprofessionals. Dit komt tot uiting in een verhoogde werkdruk en demotivatie. In de media komt dit ook regelmatig naar voren ([Trouw - 2018 - Leraren over passend onderwijs: het werkt gewoon niet](#)).

De problemen die worden veroorzaakt door dit leerstofjaarklassensysteem belasten de Nederlandse samenleving jaarlijks met vele extra miljarden ([CPB - 2015 - Zittenblijven in het primair en voortgezet onderwijs](#); Driessen, G. (2020). The evidence for the effectiveness of family- and center-based early childhood education programs. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies*, 7(1), 106-115; [Mooij - 2021 - Schoolontwikkeling 'Optimaliserend Onderwijs' voor elke leerling - Handleiding](#); [Mooij - 2016 - Onderwijsdifferentiatie en leerling problemen in Nederland](#)). En dan blijven de opbrengsten die de samenleving misloopt nog onbesproken. Doordat leerlingen zich niet zo volledig mogelijk kunnen ontplooiën blijven vele menselijke capaciteiten onbenut, en gaan verloren voor de samenleving.

De ondertekenaars roepen u derhalve op om:

1. elke leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces te bieden en daarom het leerstofjaarklassensysteem om te vormen in een duurzaam ontwikkelingsgericht onderwijssysteem waarin de ontwikkeling van leerlingen en jongeren centraal staat;
2. leerlingen het recht toe te kennen op onderwijs dat aansluit op hun leer- en ontwikkelingsbehoeften;
3. onderwijsinstellingen te stimuleren en te faciliteren om de overstap naar ontwikkelingsgericht onderwijs te maken; en
4. lerarenopleidingen te stimuleren en te faciliteren om studenten en leraren (bij) te scholen op het gebied van ontwikkelingsgericht onderwijs.

Wij rekenen erop dat de ontwikkeling en het welzijn van leerlingen, die van hun directe omgeving, en die van leraren u aan het hart gaat, en dat u actie onderneemt om de hiervoor genoemde vier punten te realiseren.

Hoogachtend, alle ondertekenende organisaties,

Stichting Taskforce Ontwikkelingsgericht Onderwijs,

Voorzitter, W. de Heer

Vice-voorzitter, J. Bransen

Secretaris, J. Blaak

Penningmeester, C.J.P. van de Sande

mede namens:

AABBC, Adviseur begeleiding, A. Atsma-Hiemstra

A Tempo, Coach/Begeleider van hoogbegaafde kinderen en adolescenten, S. Hoving-Huizing

Belangengroep Onderwijsaffaire, Teamleden Onderwijsaffaire, J. Rhode Luchtmeijer & P. de Blok van Gurp

Belangenvereniging SOOON, Voorzitter, K. Huizing

De Eigen Weg Wijzer!, Hoogbegaafdheidsspecialist/docent, E. Bergsma-Bijmold

De Internet School / Ondivera, Onderwijskundig ICT adviseur, M. Timmermans

De Neerakker | SPOLT, Directeur, R. Aspers

Empowering Parenting, Oprichter, N. Prota

Expertgroep Ontwikkelingsvoorsprong, Eigenaar/ trainer/ coach, F. Cattenstart

Flex-Onderwijs, Initiatiefnemer en eigenaar, J.W. Duim

Groene Hart Praktijkschool, Directeur (tot 31-7-2021), W. van Ouwerkerk

Groevenbeek College Ermelo, Docent en decaan, M. Schenk

Ikbenhoogbegaafd.nl, Website eigenaar, W. Wind

Innovatiebrigade Anders leren, anders organiseren, Schoolbegeleiding en Innovatiebrigadelid, E. Marwitz

Instelling voor vervolgonderwijs, Rector/bestuurder, B. Drop

IQwise, Kinder- en jeugdpsychiater, E. Roelfsema

Kids4ward, Directeur / Onderwijskundige, Ch. Voorpostel

Kinderrechtencollectief, Voorzitter, H. Sahin

Koepel Hoogbegaafdheid, Voorzitter, J. Dijkstra

Landelijk Kennisnetwerk Psychiatrie en Hoogbegaafdheid, Secretaris, E. Roelfsema

LeerLust, Directeur/eigenaar, J. van Mil

Maf4you, Eigenaar, M. Nobels

Meesterwerk Podcast, Directeur, J.J. Hubeek

Mevolution, Directeur, T. Oosterhuis

œ Operation Education, Founder, C. Boonstra & C. de Graaf Bierbrauwer

Oudervereniging Balans, Woordvoerder, J. Luijckx

Plan B, Sociocratische school, Docent en eigenaar, D. Joynes

Qworzo, Directeur, S. Duut

School2company, Eigenaar, R. Smeets

Spel en Co., Eigenaar, K. van Hoekelen

SPOLT, Meerscholen directeur, R. Steeghs & Schoolleider, R. Blommers

Stichting Kenniscentrum voor Makkelijk Lerenden, Secretaris, L. Bosman

Stichting Landelijk Netwerk Hoogbegaafd in het Hoger Onderwijs, Secretaris, S. Keijsers, Bestuurslid, L. Colaris & N. van Aar

Stichting LeesRijk i.o., Uitgever, W. Bakker

Stichting Mama Vita, Coördinator, C. Nouris

Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier, Voorzitter College van Bestuur, G. Zeeger,

VisieV, Adviseur, H. Rens

VO De Vallei, Schoolleider, P. Fokkelman

WijsSein, Directeur-eigenaar / specialist hoogbegaafdheid, S. Morbé